

*Ю.С. Довгаль, Н.А. Федоренко,
Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка*

БАНКІВСЬКА СИСТЕМА УКРАЇНИ В ПОСТКРИЗОВИЙ ПЕРІОД

З другої половини 2009 року в економіці України намітилися тенденції поступового виходу з кризового стану, зокрема, ВВП у II кварталі 2010 року зріс на 6 %, приріст промислового виробництва перевищив 12 %. Проте слід відзначити, що таке значне зростання макроекономічних показників відмічається на фоні глибокого минулорічного падіння, тому стверджувати про остаточне подолання симптомів рецесії зарано.

Підґрунтям для відродження банківської системи є стабільність курсу гривні, відсутність масових банкрутств банків, поступове відновлення кредитування та нарощення ресурсної бази. Негативним фактором є наявність значної кількості проблемних кредитів у портфелях банківських установ.

Активи банків демонструють поступове нарощення, за січень-вересень 2010 р. вони зросли з 868,1 до 902 млрд. грн. Однак кредитний портфель банків перебуває в стадії стагнації: тільки за даний період він скоротився з 730 до 723 млрд. грн. Деструктивну функцію відіграло і зростання обсягу грошової маси з 480 до 533,5 млрд. грн. наприкінці II кварталу 2010 р., тоді як у минулому році було зафіксовано її стабілізацію.

У 2010 р. продовжився приріст депозитного портфеля банків. З початку 2010 р. обсяг вкладів населення в банківській системі збільшився на 13,7 % (240,5 млрд. грн.), а коштів юридичних осіб – на 6 % (123,3 млрд. грн.). При цьому переважна більшість депозитів оформлюється в національній валюті.

Однак, незважаючи на деякі симптоми оздоровлення, стан банківської системи продовжує залишатися складним. Свідченням чого є від'ємний фінансовий результат по системі банків за січень-серпень 2010 року в сумі 8 млрд. 944 млн. 886 тис. грн., хоча він і зменшився порівняно з минулим роком на 57 %. Це пов'язано з тим, що доходи банків на 1 вересня 2010 р. порівняно з відповідним періодом минулого року скоротилися на 7,4 % і становили 89,3 млрд. грн., тоді як витрати банків зменшилися на 16 % і становили 98,2 млрд. грн.

У структурі доходів комерційних банків найбільша питома вага належить процентним доходам – 85 %, комісійним доходам – 10,6 %, результатам від торговельних операцій – 1,2 %, іншим операційним доходам – 2,7 %, у той час як процентні витрати в структурі загальних витрат становили 42,7 %. Відрахування до резервних фондів,

які займали основну частину витрат у кризовий період, за станом на 01.09.2010 становили 32,1 %.

Подальші перспективи розвитку банківського сектора пов'язані з процесами, що відбуватимуться в українській і міжнародній економіках. Позитивні макроекономічні показники сприятимуть відродженню фінансової системи. Друга ж хвиля кризи, що прогнозується рядом науковців, може завдати нового удару по банках України.

На наш погляд, з метою упередження та вдосконалення функціонування банківської системи України доцільно здійснити такі заходи:

- стимулювати банки до більш активного управління проблемними кредитами, використовуючи європейські схеми побудови моніторингу та підтримку з боку НБУ;
- активізувати маркетингову діяльність, враховуючи сучасний стан ринку; підвищити якість підготовки банківських працівників;
- здійснити швидке удосконалення інформаційних технологій для впровадження нових банківських продуктів;
- забезпечити валютну стабілізацію шляхом недопущення значних курсових стрибків;
- здійснювати синдикований кредит, що підвищить якість кредитного портфеля банків, дасть змогу видавати великі кредити з меншим рівнем ризику.

*В.Л. Галушак, канд. екон. наук, доц.,
Луцький національний технічний університет*

ФУНКЦІЇ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В БАНКУ

Надійність банку та банківської системи в цілому розглядають як необхідну та основну умову їхньої успішної діяльності. Від ефективного функціонування фінансового менеджменту в банку залежать не тільки показники діяльності даної установи, але й інших учасників фінансово-кредитних відносин на ринку. У науковій літературі в поняття “функції фінансового менеджменту в банку” вкладається різний зміст, а тому й різні критерії визначення їх сутності. Нас цікавитимуть функції фінансового менеджменту в банку стосовно технології управління, тобто як виду управлінської діяльності, змістової сторони методів і способів управління фінансово-кредитною установою.

Функції фінансового менеджменту в банку – це види цілеспрямованої діяльності щодо керованого об'єкта, зумовлені кооперацією і поділом праці серед управлінського персоналу. У теорії управління розрізняють загальні та специфічні функції управління. Відповідно до цього